

Un număr vechi 1 leu

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICA — FINANȚE

DIRECTOR : D. ALEXANDRESCO

PRIM-REDACTOR : I. N. CESĂRESCU

ABONAMENTUL

pe an 30 lei; 6 luni 16 lei; 3 luni 8 lei

Studentii plătesc pe jumătate

Străinătatea : 40 lei pe an, 20 pe 6 luni

A P A R E

de două ori pe săptămână sub redacțiunea unui comitet

Abonamentele se plătesc tot-d'a-una înainte

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BUCURESCI6, Splaiul Brâncoveanu Voevod, 6
Vis-à-vis de Palatul Justiției

SUMAR:

Teoria mandatului restrins sau a reprezentățiunii imperfecte, în materie de lucru judecat. — Inadmisibilitate, de d-l D. Alexandresco.

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ:

Inalta Curte de casație, secția II : N. Murgășeonu-Junian cu Ad-ția financiară de Dolj (fiscal).

Curtea de Apel București, secția II și Tribunalul Ilfov secția III : Calypso și Athanasie Castrîș cu Smaranda G. Minculescu, Ion Alexiu și N. Tomescu ;

Tribunalul Neamțu : Alecu Șoarec cu Statul ;

Judecătoria ocolului Dorohoi : Tutela minorilor def. Botez ;

Articolul 55 și 98 din L. J. P. față cu art. 257 Pr. civ., de d-l Nic. M. Pârvolescu ;

Teoria mandatului restrins sau a reprezentățiunii imperfecte, în materie de lucru judecat. Inadmisibilitate.

Este necontestat că hotărîrea dată în favoarea sau contra unui mandatar, ori care ar fi natura mandatului, fie el legal, judiciar, sau convențional, este opozabilă mandantului dacă, bine înțeles, mandatarul n'a depășit limitele mandatului său.

Ast-fel, hotărîrile pronunțate în favoarea sau contra administratorilor Statului, comunelor, județelor sau unui stabiliment public, au puterea lucrului judecat în privința Statului, comunelor (1), județelor, sau stabilimentului public.

În privința societăților comerciale, care sunt declarate de lege persoane morale (art. 78, § ultim

(1) O hotărîre, pronunțată față de primarul unei comuni, este opozabilă comunei, chiar dacă ea n'ar fi fost autorizată a sta în judecată. Cas. fr. Répert. Dalloz. *Chose jugée*, 2032, nota 3. Pand. fr., *eod.* V°, 1097. — Lucrul judecat față de reprezentantul legal al comunei poate fi opus ori cărui locuitor a acelei comuni, care ar voi să aducă din nou aceeași chestie în desbateri, afară de cazul în care ar fi vorba de niște drepturi particulare, pe care comuna nu le poate reprezenta. T. Huc, VIII, 315, *in fine*. Cas. fr. D. P. 74. 1. 22. Trebuie să observăm, cu această ocaziune, că comuna nu reprezintă pe locuitorii săi în privința drepturilor lor proprii și particulare. Pand. fr., V° *cit.*, 1103, și decisiile citate acolo. Cpr. Allard, *Étude sur la chose jugée*, p. 303, 304.

C. com. (2), hotărîrile date față de administratorul său gerantul lor au, pentru afacerile sociale, autoritatea lucrului judecat în privința asociațiilor (3).

Societățile sau asociațiunile (art. 253 C. com.), care nu sunt persoane juridice, rămân sub dreptul comun, ceea ce însemnează că numai membrii cari au figurat în instanță sunt legați prin hotărîrea dată (4).

Minorii și interdișii, fiind reprezentați în justiție de cătră episcopul lor (art. 390 și 454), lucrul judecat față de acest din urmă le este în principiu opozabil, dacă tutorul a fost regulat rinduit (5), chiar când ei ar avea interese contrare. *Factum tutoris, factum pupilli* (6).

Hotărîrea dată față de bărbat, exercitând, în limitele legii, acțiunile femeii sale, în calitate de administrator al bunurilor dotale (art. 1242), sunt opozabile femeii, cu-toate-că ea nu a fost pusă în cauză (7).

(2) Și codul Calimach face să figureze între persoanele morale tovarășiiile negușitorești (art. 379, corespunzător cu art. 286 din Codul austriac).

(3) Cpr. Pand. fr., *Chose jugée*, 1148 urm. Laurent, XX, 112. Lyon-Caen et Renault, *Dr. comm.*, II, 283. P. Pont, *Comment. des sociétés civ. et comm.*, II, t. 407. Lacombe, *Autorité de la chose jugée*, 154. Aubry et Rau, VIII, § 769, p. 378. — Une ori lichidatorii societății represintă pe acționari. Cas. fr. D. P. 93. 1. 352.

(4) Laurent, *loco cit.*

(5) Cas. fr. D. P. 87. 1. 412. Sirey, 87. 1. 97. Pand. *Périod.* 87. 1. 193. — Un tutor ar putea, însă, după ce a pierdut procesul în numele minorului, să 'l reinceapă în numele său personal, și *vice-versa*. pentru-că, în al doilea proces, el intervine în altă calitate. Planiol, II, p. 51, nota 1, (ed. 1), și I, p. 150, n. 1 (ed. a 2-a). Lacombe, *op. cit.*, 163. Mourlon, II, 1625. Thiry, III, 166, și toți autorii. Cpr. și Cas. fr. D. P. 50. 1. 57. Sirey, 50. 1. 49. — Tot ast-fel, bărbatul, care ar fi pierdut un proces în calitate de reprezentant al soției sale (art. 1242), ar putea să 'l reinceapă în numele său propriu. Cpr. Toullier D. V, partea II, 213.

(6) Cpr. L. 11 Dig., *De exceptione rei judicate*, 44 2.

(7) Pand. fr., V° *cit.*, 1114 urm. Laurent, XX 110. Duranton, XIII, 5t 3. Guillaouard, *Contrat de mariage*, IV, 1781, 1783. Troplong. *Idem*, 31 6. Aubry et Rau, V, § 535, p. 547. Baudry, Le Courtois et Surville, *Contrat de mariage*, III, 1623. Marcadé, VI, art. 1549, No. II. T. Huc, VIII, 315. Olier, *Contrat de mariage*, III, 1180. Rodière et Pont, *Idem*, III, 1760. Jouitou, *Du régime dotal*, 40. Hotărîrea dată față de bărbat, în calitate de mandatar legal al femeii, ar fi opozabilă acestei d

In materie de faliment, atât falitul cât și creditorii fiind reprezentați de sindic (art. 713 C. com.⁽⁸⁾), hotăririle pronunțate față de acest din urmă, în limitele mandatului său, din ziua declarării falimentului și până la închiderea lui, sunt opozabile atât falitului cât și creditorilor săi, întru cât aceștia din urmă nu ar avea interese contrare masei creditorilor⁽⁹⁾.

Starea falimentului încetând, însă, prin omologarea concordatului, din acel moment încetează și mandatul sindicului.

In materie de absență, hotăririle date în favoarea, sau în contra acelor trimești în posesiune provizorie a bunurilor unui absent, au autoritatea lucrului judecat, în privința absentului care s'ar reîntoarce⁽¹⁰⁾.

Aceeaș soluție este admisibilă în privința hotăririlor date față de curatorul unei moșteniri vacante, dacă curatorul a fost regulat r'nduit. Aceste hotăriri sunt opozabile moștenitorilor cari s'ar ivi mai în urmă, și chiar creditorilor moștenirii⁽¹¹⁾.

Cât pentru executorii testamentari, ei nereprezentând nici pe moștenitori, nici pe legatari, hotărirea dată față de dinșii, n'ar fi opozabilă nici moștenitorilor, nici legatarilor⁽¹²⁾.

Hotărirea dată față de un legatar, fie el universal, nu este de asemenea opozabilă celor-l'alți legatari, nici moștenitorului de sânge; după cum nici hotărerea dată față cu moștenitorul, nu este opozabilă legatarilor⁽¹³⁾.

Ce trebuie să decidem în privința moștenitorului aparent? Este el reprezentantul legal al adevăratului moștenitor, așa că hotăririle date față de dînsul să fie opozabile acestuia din urmă?

Chestiunea este controversată. Majoritatea autorilor și jurisprudența răspund însă afirmativ, afară

urmă, chiar dacă ar fi existat colusiune și fraudă între bărbat și pretinsul lui adversar, rămânând, în asemenea caz, recurs femeii contra bărbatului său. Guillaud, *op. cit.*, II, 818 și IV, 1783.

⁽⁸⁾ Cpr. Cas. rom. Bulet. s. I, 1892, p. 226 și 668. C. N. Toneanu, *Falimentele*, I, No. 116.

⁽⁹⁾ Cpr. T. Huc. VIII, 315 Carré Chauveau, *Lois de la Procéd. civ.*, IV, *Quest.* 1716. Pand. fr., *Vº cit.*, 1128 urm. Lacombe, *op. cit.*, 155. Cas. fr. Sirey, 92. 1. 397. Veđi și Sirey. 91. 1. 241.

⁽¹⁰⁾ Répert. Sirey, *Chose jugée*, 571. Aubry et Rau, VIII, § 769, p. 378. Baudry, I, 359. T. Huc, I, 434. Demolombe XXX, 366. Larombière, V, art. 1351, No. 97. Proudhon *Usufruit*, 1315. Lacombe, *Autorité de la chose jugée*, 156.

⁽¹¹⁾ Cpr. Demolombe, Larombière, Aubry et Rau, *loco supra cit* Lacombe, *op. cit.*, 157. Veđi și t. III a Coment. noastre, p. 425, nota 1.

⁽¹²⁾ Cpr. T. Huc, VI, 363. Laurent, XIV, 362. Bayle Mouillard asupra lui Grenier, *Donations et testaments*, III, No. 331, p. 15 nota c (ed. din 1847). Veđi și t. IV a Coment. noastre, p. 620 urm.

⁽¹³⁾ Cpr. Pothier, II, 909. Toullier D., V, partea II, 212 Répert. Dalloz, *Supplém.*, *Chose jugée*, 161. P. Tuozzi, *L'autorità della cosa giudicata* (Turin, 1900), 178. Laurent, XX, 116. Demolombe, XXX, 349.

de cazul, bine înțeles, în care ar fi existat fraudă sau colusiune; pentru-că procesele sunt niște acte de administrație și de gestiune, de vreme ce conservarea bunurilor atârnă adesea-orî de curmarea lor într'un sens sau altul⁽¹⁴⁾.

Lucrul judecat față de mandatarul convențional este, fără nici o îndoială, opozabil mandantului dacă, bine înțeles, mandatarul n'a depășit limitele puterilor sale. *Qui mandat, ipse fecisse videtur*.

Hotăririle pronunțate în contra, sau în favoarea mandantului nu pot, însă, în principiu, fi opuse ca lucru judecat mandatarului, afară de cazul când ele ar fi fost date cu ocaziunea actelor emenate de la mandatar. În adevăr, dacă mandatarul reprezintă pe mandante, de câte orî el execută mandatul, și mandantele reprezintă pe mandatar de câte orî el a ratificat actele mandatarului; mandantele, ca atare, putând să invoace mijloacele de apărare ale mandatarului, este just ca ele să folosească acestuia din urmă, ca și cum el însuși le ar fi întrebuintat.

Ce trebuie să decidem în privința gestiunii de afaceri?

La Romani, hotăririle date față de un *negotiorum gestor* profitau stăpinului (*dominus*); el putea, însă, să le respingă, de câte ori îi erau defavorabile⁽¹⁵⁾.

Astăzi, gerantul de afaceri nu mai poate susține un proces în numele altuia⁽¹⁶⁾; căci pentru aceasta trebuie neapărat o procură legalisată (art. 94 Pr. civ.).

Se poate, însă, întâmpla ca un usufructuar, sau un achizitor sub condiție resolutorie, să fie nevoit a susține un proces, fie ca reclamant, fie ca pârît, în privința lucrului supus usufructului, sau condiției resolutorie. Ei bine, se admite de unii, în asemenea cazuri, că hotăririle *favorabile*, nu însă și acele defavorabile usufructuarului, sau proprietarului, a cărui drept este supus unei desființări ulterioare, sunt, în urma încetării usufructului,

⁽¹⁴⁾ Veđi Demolombe, II, 238. Arntz, II, 1671. Aubry et Rau, VIII, § 769, p. 378. Larombière, V, art. 1351, No. 97. Solon, *Théorie de la nullité des conventions et des actes en tout genre en matière civile*, II, p. 161, 162 (ed. din 1835). *Contrà*: Marcadé, V, art. 1351, No. 14, p. 116. Griolet, *Autorité de la chose jugée*, p. 159. Laurent, IX, 559. Veđi și T. Huc, V, 273, care restrînge dreptul moștenitorului aparent la acțiunile personale, relative la un drept de creanță activ, sau pasiv. Veđi pentru mai multe detalii adnot. noastră din *Curierul Judiciar*, No. 60, anul 1902, și t. VII a Coment. noastre, p. 554 urm.

⁽¹⁵⁾ L. 25. § 2, Dig., *De exceptione rei judicatae*, 44, 2.

⁽¹⁶⁾ Un gerant de afaceri ar putea, însă, face în numele stăpinului opoziție, apel sau recurs, și asemenea acte vor folosi acestuia din urmă, dacă au fost ratificate în lăuntrul termenului (art. 316 Pr. civ.). Aceeaș soluție era admisă de jurisprudență și înaintea revizuirii Codului de proced. civilă. Cpr. C. Iași și Craiova. *Curierul Judiciar* din 1896, No. 28, și *Dreptul* din acelaș an, No. 61. *Dreptul* din 1898, No. 12, Veđi și Cas. rom. *Dreptul* din 1893, No. 66,

sau indeplinirei condiției, oposabile nudului proprietar, sau persoanei care a redobândit lucrul în baza indeplinirei condiției (¹⁷).

Această soluție, întemeiată pe o pretinsă necesitate practică, cunoscută sub numele de teoria *mandatului restrins* sau *representațiunii imperfecte*, este însă inadmisibilă. În adevăr, sau persoana, care n'a figurat în instanță, a fost reprezentată de acel care a figurat, și în asemenea caz, hotărîrea pronunțată față cu acest din urmă trebuie să 'i fie oposabilă în toate cazurile, fie că 'i era hotărîrea favorabilă, sau defavorabilă; sau ea n'a fost legalmente reprezentată, și în asemenea caz, lucrul judecat este pentru dînsa *res inter alios judicata*. Teoria reprezentațiunii imperfecte sau a mandatului restrins, născocită de unii autori, nu poate, decî, fi admisă sub nici un cuvînt (¹⁸).

Am terminat cu așa disa teorie a mandatului restrins sau a reprezentațiunii imperfecte.

Intr'un studiu viitor ne vom ocupa despre o altă teorie, tot inadmisibilă, după părerea noastră, cea a contradictoriului legitim, în materie de chestiuni de stat.

D. Alexandresco

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, Secția II

Audiența de la 28 Februarie 1902

Președenția D-lui N. MANDREA, Președinte

N. Murgășeanu-Junian cu Ad-ția financiară de Dolj, recurs fiscal

Contribuții directe. — Taxe militare. — Repartisare. — Mai mulți copii de ori ce gen — Totalul averei. — Calculul taxei. — Copii eșiți din indivisie. — Copii căsătoriți dar neeșiți din indivisie. — (Art. 69 din legea recrutării armatei; art. 13 din regul. taxelor militare).

Din combinațiunea art. 69 din legea recrutării armatei cu art. 13 din regulamentul pentru taxele militare prevăzute de acea lege, reese că atunci când sunt mai mulți copii de ori ce gen, totalul averei se împarte de-o potrivă, aplicându-se taxa militară numai asupra părții tînerului înscris, și numai cei eșiți din indivisiune numai contează la repartisare, pe când copii căsătoriți, însă neeșiți din indivisiune, contează pentru împărțirea totalului averei și repartisării taxei.

(¹⁷) Cpr. Marcadé, V, art. 1351, No. XIII, p. 192 urm. Proudhon, *Usufruit*, I, 37 urm., și III, 1353 (ed. din 1839). Aubry et Rau, II, § 230, p. 699, 700 (ed. a 5-a), p. 493 din ed. a 4-a, și VIII, § 769, p. 379 urm. Duranton, XIII, 509 urm. Larombière, V, art. 1351, No. 101, 102, 112, 113. Lacombe, *op. cit.*, 171, p. 171. Allard, *op. cit.*, p. 308 urm.

(¹⁸) Veđi în acest sens: Demolombe, XXX, 370. T. Hute, VIII, 317. Laurent, XX, 118, 124. Répert Sirey, *Chose jugée*, 583. Pand. fr. *cod* V^o, 1179, 1181. Demante, V, 320 bis XX și XXIII. Fuzier-Herman, III, art. 1351, No. 1259. Griolet, *Autorité de la chose jugée*, p. 158. Répert. Dalloz, *Supplém.*, *Chose jugée*, 163, etc.

Decisiunea 79/902. — Casată decisiunea comisiunei de apel din jud. Dolj No. 9/902, în urma recursului făcut de Murgășeanu-Junian în proces cu fiscul.

Curtea,

În lipsa recurentului ascultând pe d-l Cristu Grecescu, din partea fiscului, în combaterea motivelor de recurs;

Deliberând,

Asupra motivului invocat:

«Comisiunea comunală a violat art. 69 din legea taxelor militare, care prescrie că atunci când sunt mai mulți copii de ori-ce gen, totalul averei se împarte d'opotrivă, aplicându-se taxa numai asupra părții tînerului înscris, și numai cei eșiți din indivisiune numai contează la repartisare, cum prescrie și art. 13 din regulamentul acestei legi, articol pe care comisiunea de apel 'l interpretează greșit».

Avînd în vedere art. 69 din legea pentru recrutarea armatei și art. 13 din regulamentul pentru taxele militare prevăzute de acea lege;

Considerând că din combinațiunea acestor articole reese că atunci când sunt mai mulți copii de ori-ce gen, totalul averei se împarte de o potrivă, aplicându-se taxa numai asupra părții tînerului înscris, și numai cei eșiți din indivisiune nu mai contează la repartisare, pe când copii căsătoriți, însă ne eșiți din indivisiune, contează pentru împărțirea totalului averei și repartisării taxei;

Considerând, în speță, că comisiunea de apel, respingînd apelul recurentului care cerea ca în calcularea taxei militare la care era impus, unul din fii săi să se conteze și o fică a sa măritată, însă care nu și-a primit încă zestrea, averea sa fiind încă în indivisiune, a violat art. 69 din legea pentru recrutarea armatei și a interpretat rău art. 13 din regulamentul taxelor militare;

Că așa fiind, motivul invocat este întemeiat;

Pentru aceste motive, Curtea, casează, etc.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI, Secția II

Audiența de la 22 Februarie 1901

Președenția D-lui I. CERKEZ, Președinte

Calypso Castris și Atanasie Castris cu Smaranda G. Minculescu
Ion Alexiu și N. Tomescu

Decisiunea No. 34

Act de paupertate. — Act liberat pentru un anume proces — Dacă poate servi și pentru apel când într'insul nu se menționează și de apel.

Act de paupertate — Act liberat unui proprietar deposedat de imobilul său. — Dacă se poate servi în acțiunile pentru acel imobil. — Dacă acel act poate servi și soției sale de care nu se menționează dar care este proprietară în indivisiune cu soțul său în imobilul în prigonire.

Acțiune. — Apel. — Ambii soți reclamânți. — Imobil posedat în indivisiune de ambii soți. — Dacă semnătura soțului se poate considera și ca reclamant și ca soț pentru autorizare.

Intervențiune. — Cerere de intervențiune în apel. — Condițiuni de admisibilitate. — (Art. 247 și 248 Procedura civilă).

1. Faptul că într'un act de paupertate dat unei părți pentru a 'i servi la un anume proces, nu se

menționează și instanța de apel, nu poate atrage nulitatea actului în apel, și prin urmare neadmisibilitatea apelului, întru cât se presupune că a fost dat pentru a-i servi până la definitivă rezolvare a procesului.

2. Proprietarul căruia i s'a vândut imobilul și nu l' mai are în posesie, se poate servi cu act de paupertate, în procesele intentate pentru acel imobil, căci în asemenea cas nu se poate susține că are avere nemisicătoare.

De asemenea și soția sa, dacă este proprietară în indivisiune cu soțul său în acel imobil, se poate servi cu actul de paupertate liberat pe numele soțului său.

3. Intr'o acțiune intentată pentru un imobil aparținând în indivisiune ambilor soți, semnătura soțului alături de semnătura soției, se consideră că este pusă și ca proprietar al unei părți indivise și ca soț pentru autorizare.

4. Intervențiunea în a doua instanță nu este admisibilă de cât pentru apărarea drepturilor uneia din prigonitoarele părți, și aceasta numai când intervenientul ar avea un interes legitim născut și actual în pricina de care este sesizată instanța de apel.

S'a ascultat: d-nii avocați Djuvara și P. Grădișteanu în desvoltarea motivelor de nulitatea actului de paupertate și pe d-l avocat C. Stoicescu din partea apelanților în combateri.

Curtea,

Având în vedere incidentul ridicat de apărătorii intimaților de a se anula actul de paupertate cu care se servește apelanții pe motiv: 1) că actul este dat numai pentru prima instanță; 2) că apelantul Atanasie Castriș nu se află în stare de scăpătaciune, de oare-ce pe lângă că primește o pensie de 100 lei lunar dar are un venit imobiliar mai mare de 600 lei; și 3) că apelanta Calypso Castriș nu se poate servi cu acest act de oare-ce el este dat numai soțului.

In ce privește primul motiv:

Având în vedere că, din conținutul actului de paupertate, pe baza căruia apelantul At. Castriș a făcut apelul fără taxă, reese că numitul are dreptul să intenteze acțiune în contra d-nei Smaranda Minculescu pentru revendicarea unui imobil;

Că întru cât acest act a fost dat părții anume pentru procesul de față, faptul că într'insul nu se menționează și instanța de apel nu poate atrage nulitatea actului în cesțiune, întru cât se presupune că a fost dat pentru a-i servi până la definitivă rezolvare a procesului.

In ce privește al doilea motiv:

Considerând că apelantul a intentat acțiune pentru anularea unui act de ipotecă consimțit asupra unui imobil din care o parte era dotal și în virtutea căruia act s'a vândut prin licitație publică întregul imobil;

Considerând că, în așa situație, apelantul ne mai având imobilul în cesțiune în posesia sa, invederat că nu se poate susține că are avere nemisicătoare;

Considerând că nu s'a dovedit nici că, afară de pretențiunile sale asupra acestui imobil, densus ar avea vre o pensie din care să poată plăti taxele apelului;

Considerând că și ultimul motiv este nefondat, întru cât se dovedește că soția fiind în indivisiune cu soțul asupra imobilului în cesțiune actul de paupertate dat acestuia i profită și densei;

Pentru aceste motive, Curtea, respinge motivul de nulitatea actului de paupertate, ridicat de apărătorii intimaților.

D-l consilier M. Paleologu pentru motivele:

Având în vedere incidentul ridicat de intimații Smaranda G. Minculescu și N. Tomescu care tinde la anularea actului

de paupertate produs în apel de Calypso Castriș și Atanasie Castriș;

Considerând că conform art. 42 din noua lege a timbrului părțile, care au un venit anual peste 600 lei, nu se pot servi drept plata taxei, cu un act de paupertate;

Considerând că intimații au probat înaintea Curței că apelanții posedă un imobil care produce un venit de peste 1400 lei și că afară de acest venit imobiliar, apelantul Atanasie Castriș mai este înscris și cu o pensie de una sută lei lunar, ce primește de la eforie;

Considerând că așa fiind apelanții ne aflându-se în stare de scăpătaciune nu pot beneficia de favoarea de a fi dispensați de plata taxei apelului, este de părere a se admite incidentul și a se anula actul de paupertate;

După care s'a ascultat d-l avocat Aurel Comănescu, care a ridicat incidentul de nulitatea acțiunii și pe d-l avocat Fotescu Victor în combateri

Curtea,

Asupra incidentului ridicat de d-l avocat Comănescu, prin care tinde la anularea acțiunii pe motiv că acțiunea este intentată numai de Calypso Castriș cu autorizarea soțului, iar nu și de acesta personal;

Având în vedere că în speță nu este vorba numai de o avere dotală ci și de o avere cumpărată în comun de ambii soți și pe care o posedă în indivisiune, prin urmare semnătura lui At. Castriș, care se găsește în josul petițiunii de intentarea acțiunii, este pusă atât ca soț, pentru autorizare, având exercițiul acțiunii dotale, cum și personal în calitate de proprietar al unei părți indivise;

Că dar și acest incident urmează a fi respins;

Pentru aceste motive, Curtea respinge incidentul ridicat de apărătorii intimaților în anularea acțiunii intentată de d-na Calypso Castriș.

După care s'a ascultat d-nii avocați Elefterie Rădulescu din partea apelanților care a ridicat incidentul de inadmisibilitatea cererii de intervenție și pe d-nii avocați A. Comănescu din partea intervenientului T. Rădulescu în combateri.

Curtea,

Având în vedere că după dispozițiunile art. 247 și 248 Cod pr. civ., intervențiunea în a doua instanță, cum este în speță, nu este admisibilă de cât pentru apărarea drepturilor unei din prigonitoarele părți, și aceasta numai când intervenientul ar avea un interes legitim născut și actual în pricina de care este sesizată Curtea;

Având în vedere că interesul intervenientului de a se opune la anularea primei ipoteci este incontestabil, dar acest interes l' are evident pentru a-și apăra drepturile sale și în acest caz trebuia să facă intervențiunea la prima instanță conform art. 248 fiind că nu apără un drept al unuia din prigonitoarele părți;

Pentru aceste motive, Curtea respinge ca inadmisibilă cererea de intervenție făcută de T. Rădulescu.

După care s'au ascultat d-nii avocați Victor Fotescu și Elefterie Rădulescu din partea apelanților în desvoltarea motivelor de apel și pe d-nii avocați Aurel Comănescu și Nastase din partea intimatului Smaranda Minculescu în combateri.

Curtea deliberând,

Asupra apelului făcut de Calypso Castriș și Atanasie Castriș, personal și ca soț, contra sentinței No 670 din 1899 a tribunalului Ilfov, secția III;

Având în vedere că acest proces are de obiect acțiunea intentată de Calypso Castriș și Atanasie Castriș personal și ca soț: 1) contra d-nei Smaranda Minculescu care tinde la anularea actului de ipotecă în ceia-ce privește imobilul dotal, situat în B-dul Elisabeta, prevăzută în actul de căsătorie și să rămână în ceia-ce privește pe Calypso Castriș numai ca o creanță chirografară și 2) contra d-lui Ion Alexiu care tinde la anularea vânzării menționatului imobil, în virtutea căreia a devenit adjudecatarul acestui imobil;

Având în vedere că tribunalul, prin sentința apelată, a respins acțiunea intentată de soții Castriș;

Având în vedere că ambele părți au invocat aceleași fapte și mijloace pe care le-au invocat și la prima instanță;

Că în ceia-ce privește pe Ioan Alexiu și N. Tomescu, la

una din precedentele înfățișări, Curtea prin încheierea No. 673 din 22 Februarie 1001 'i-a scos din pricină în urma cererii apelanților;

Având în vedere că intimata n'a dovedit că a făcut alte cheltuieli de cât numai plata de avocat care după importanța pricinii o fixează la suma de 50 lei.

Pentru aceste motive, Curtea, respinge apelul, etc., ect.

(ss) I. Cerkez, M. Paleologu, At. Atanasovici.

p. grefier (s) M. Melidoneanu.

O p i n i u n e

Având în vedere cererea soților Castris, care tinde la anularea ipotecei constituite asupra imobilului dotal situat în B-dul Elisabeta în favoarea d-nei Smaranda Minculescu;

Considerând că, acest imobil a fost constituit dotal în anul 1886, autentificat în același an sub No. 916 la 24 Octombrie;

Considerând că, acest act s'a trecut în registrele foilor dotale în același an însă n'a fost transcris în registru de mutațiune de cât în 1892;

Că după 4 luni soții fără autorizarea tribunalului și în afară de casurile prevăzute de lege, hipotecează acest imobil d-nei Smaranda Minculescu la 24 Iulie 1892;

Considerând că obiecțiunea făcută de d-na Minculescu, că soții au prevăzut vinderea imobilului dotal, cu condițiune de a întrebuița prețul vânzării în cumpărarea altui imobil, această obiecțiune nu este întemeiată;

Considerând că, soții stipulând regimul dotal, au voit să se pue sub un regim de protecțiune și de neîncredere ei au restrâng în un mod voluntar dreptul comun și prin urmare interpretarea clauselor contractului trebuie făcută în același sens în sens restrictiv conform intențiunii părților;

Că părțile stipulând facultatea de a înstrăina, de aci nu se poate deduce și facultatea de a hipoteca;

Considerând că soția și dă mai bine seamă de operația ce face când înstrăinează, când are contra echivalentul în schimb; pe când hipotecează și face adesea iluzie că la termen va plăti și nereușind, imobilul se vinde cu licitație publică, în general pe un preț inferior adevăratei valori;

Considerând că de aceea atât în dreptul roman senatul consult Veleian și legea Iulia cât și Pothier călăușa Codului civil împedica hipotecarea imobilului dotal, permițând înstrăinarea lui, din cauză că legea trebuia să oprească mai tare ceia-ce se putea mai lesne întâmpla și în fapt femeia este mai dispusă să semneze o obligație hipotecară care n'o espedia imediat și în privința căruia adesea și face calcule greșite;

Considerând că nimic nu dovedește că Codul civil s'a despărțat de la aceste tradiții, ba din contra în lege sunt mai multe dispozițiuni care disting între înstrăinare și hipotecare a imobilului dotal art. 199, 1248, 1252 și 1253 C. civ.;

Considerând că regula este pusă în art. 1248 C. civ. nici înstrăinarea nici hipotecarea imobilului dotal nu este permise;

Că această regulă admite o excepțiune a înstrăinării imobilului dotal în casurile prevăzute de lege sau de convenția părților, nevorbind nimic de hipotecarea acelui imobil el dar rămâne sub regula generală arătată de art. 1248 C. civ.;

Considerând că dacă ne uităm în țara de unde noi am împrumutat legiuirea noastră vedem că de la decizia solemnă din 29 Maiu 1839 cestiunea nu se mai discută înaintea autorităților judecătorești fiind generalmente admis că facultatea de a înstrăina imobilul dotal nu coprinde și pe cea de a l hipoteca;

Considerând că d-na Smaranda Minculescu nu se poate plânge că nu cunoștea că imobilul era dotal căci el fusese trecut în registru de transcripții anterior constituirii ipotecei, și atunci n'are de cât să se impute ei însăși că a lucrat cu ușurință și cu intenția de a viola legile prohibitive al regimului dotal;

Considerând că d-na Smaranda Minculescu nu se poate plânge de nici un dol practicat asupra-î de soții Castris, căci nu invoacă nici o manoperă frauduloasă care să o fi înduplicat a contracta; soții Castris n'au făcut nici un act spre a induce în eroare pe d-na Smaranda Minculescu;

Considerând că asemenea trebuie înlăturată obiecțiunea făcută de d-na Smaranda Minculescu că foaia dotală prevede întrebuițarea banilor dotali și în specie dacă s'a hipotecat imobil dotal s'a făcut în scop de a cumpăra alt imobil alături cu cel dotal;

Considerând că această obiecție lasă cestiunea întreagă, dacă pentru întrebuițarea banilor dotali în cas de înstrăinare, este permisă și hipotecarea;

Considerând că în cas de înstrăinare se cunoaște prețul stabilit și atunci întrebuițarea banilor are o basă Dar când se hipotecează nu se știe care va fi prețul rezultând din licitațiune și atunci s'ar întâmpla ca să se facă o speculă foarte hasardată ca imobilul dotal să se vînză pe nimic și cu banii prinși pe ipotecă să se cumpere un imobil foarte scump și astfel femeia să piardă în două părți; legea și intenția părților n'a putut merge până acolo;

Considerând că împrejurarea transcrierii după 6 ani a imobilului dotal, nu poate infirma actul dotal, căci procedura civilă (art. 710/4) prevede posibilitatea transcrierii mai în urmă a actului dotal, destul este că transcrierea a fost anterioară constituirii ipotecei și prin urmare d-na Smaranda Minculescu este presuptă că a cunoscut condițiunea acelui imobil;

Considerând că d-na Smaranda Minculescu, nu poate invoca o subrogație în favoarea sa, nu poate zice că cu banii săi s'a plătit creditorii hipotecari anteriori transcripției dotale în registru de mutație și după cum aceștia putea invoca lipsa de transcripțiuni și Smaranda Minculescu care a succedat în drepturile creditorilor plătiți ar avea un asemenea drept;

Căci nu ne aflăm în cas de subrogație legală (1108), pe de altă parte nu ne aflăm nici în cazul unei subrogațiuni convenționale fie din partea creditorilor, sau din partea debitorului pentru că condițiunile și declarațiunile cerute de art. 1107 al. 1 și 2 din Codul civil nu se ved îndeplinite;

Că dacă se arată destinația banilor în actul de împrumut făcut de la Smaranda Minculescu nu se presintă chitanța autentică de plată, constatarea că banii împrumutați au servit la destinația lor adică declarația părților că plata s'a făcut chiar cu banii împrumutați;

Pentru aceste motive, sunt de părere a se admite apelul facut de Calypso Castris și Atanasie Castris personal și ca soț, în contra sentinței tribunalului Ilfov, secția III No. 670/99 a se reforma această sentință, și în consecință a se anula actul de ipotecă No. 812/92 asupra imobilului dotal din strada Grădina cu cai, astăzi B-dul Elisabeta No 75.

(s) N. Budișteanu.

TRIBUNALUL JUDEȚULUI ILFOV, Secția III

Audiența de la 2 Decembrie 1899

Președenția D-lui C. PARASCHIVESCU, Președinte

Calypso Castris și Atanasie Castris cu Smaranda G. Minculescu și Ion Alexiu

Sentința civilă No. 670

Dotă — Ipotecă asupra imobilului dotal. — Vânzarea silită a imobilului dotal în baza acestei creanțe ipotecare. — Dacă este valabilă. — Când este valabilă.

Ipoteca constituită de ambii soți asupra unui imobil dotal pentru a stinge un prim împrumut ipotecar ce servise la cumpărarea unui imobil, este valabilă dacă prin actul dotal se prevede că imobilul dotal se poate vinde de ambii soți ori când va fi ocaziune, cumpărându-se însă un alt imobil.

Așa dar, acest titlu de creanță ipotecară fiind valabil, vânzarea silită a imobilului dotal în virtutea acestei creanțe este valabilă și nu se poate anula.

S'a ascultat d-nii avocați D. Șoimescu în desvoltarea motivelor acțiunii reclamanților și pe d-l avocat A. C. Comănescu din partea intimatelor Smaranda Minculescu în combateri.

Tribunalul deliberând,

Având în vedere acțiunea intentată de soții Calypso Castris și Atanasie Castris, prin care cer contra d-nei Smaranda G. Minculescu, să se declare de tribunalul anulat actul de ipotecă autentificat de tribunalul Ilfov secția Notariat la No. 5681/92 și înscris la No. 812 din același an, în ceea ce privește imobilul dotal situat în București, strada Grădina cu cai No. 2, astăzi Bulevardul Elisabeta No. 75, rămânând actul numai ca o creanță chirografară, iar față de d-l Ion Alexiu, să se declare de nulă vînzarea în virtutea căreia d-sa a devenit adjudecatarul aceluși imobil;

Având în vedere concluziunile orale și scrise ale părților precum și actele prezentate de ambele părți;

Având în vedere că după arătarea reclamanților faptele sunt cele următoare:

În anul 1886 Octombrie 24 între Calypso Castris și soțul său a intervenit o convențiune matrimonială prin care între alte obiecte și bani, Calypso Castris, și-a constituit ca dotă și imobilul situat în București strada Grădina cu cai No. 2, astăzi Bulevardul Elisabeta No. 75; În anul 1892 luna Iulie Calypso și Atanasie Castris, având nevoie de bani, spre a achita o datorie a găsit a se imprumuta cu suma de 5000 lei de la Smaranda G. Minculescu, iar ca garanție a plăței aceluși capital, a oferit a îi afecta prin ipotecă, porțiunea din imobilul arătat mai sus care aparține ambilor soți prin cumpărare, căci cea de a doua parte era dotală;

D-na Smaranda G. Minculescu pretinde că întregul imobil și-a fost afectat prin ipotecă;

Având în vedere actul de ipotecă înscris în registrele tribunalului de notariat sub No. 812/92 în care spune: «pentru a garanta atât restituirea capitalului cât și plata exactă a procentelor la termen și la epocile stipulate în prezentul act. subscrișii Calypso At. Castris și eii Athanasie Castris, afectăm și ipotecăm siguranții creditoarei noastre d-na Smaranda G. Minculescu imobilul proprietatea noastră situat aci în București, strada Grădina cu cai No. 2 și 4 vechi, astăzi Bulevardul Elisabeta No. 75 etc., fără nici o rezervă pentru noi debitorii»;

Având în vedere că ast-fel fiind în actul de ipotecă stipulațiunile în această privință, este de netăgăduit că, soții Castris au afectat ca ipotecă d-nei Minculescu întreaga lor proprietate, fie dotală fie parafernală, căci după cum s'a arătat mai sus, ei nu au făcut nici o rezervă în cât privește partea dotală din imobil;

Având în vedere actul dotal autentificat de tribunalul Ilfov secția notariat la No. 915, din 24 Octombrie 1886, în care se prevede că imobilul din strada Grădina cu cai No. 2, se poate vinde de ambii soți ori când va fi ocaziune, depunându-se însă întreaga sumă la casa de depuneri de unde nu se va ridica de cât cumpărându-se alt imobil;

Având în vedere că prima ipotecă de 4000 lei, a fost contractată de către d-na Calypso Castris în scopul de a și procura sumă necesară spre a cumpăra de la sora sa partea indiviză ce avea împreună cu dânsa în casele menționate mai sus;

Având în vedere dar că prin această împrejurare de fapt, condițiunea actului dotal este îndeplinită și intru cât suma imprumutată de la d-na Smaranda G. Minculescu a servit la stingerea primei ipotecă, acțiunea în anularea aceluși act de ipotecă este neîntemeiată, și ca atare urmează a se respinge;

Având în vedere că intru cât este valabil titlul de creanță în virtutea căruia s'a scos în vînzare imobilul soților Castris, adjudecat asupra d-lui Ioan Alexiu, acțiunea este asemenea neîntemeiată și în cât privește cererea de a se declara anulat actul de adjudecațiune;

Pentru aceste motive, tribunalul respinge acțiunea etc.

(ss) C. Paraschivescu, E. Oeconomu

grefier (s) I. Măldărescu

TRIBUNALUL JUDEȚULUI NEAMȚU

Audiența de la 25 Septembrie 1901

Președenția D-lui C. ALEVRA, Președinte

Alecu Șoarec cu Statul

Sentința civilă No. 326

Daune. — Concurență. — Delict civil. — Delict silvic. — Dacă persoanele morale pot comite un delict. — (Art. 998 și 999 C. civ.; art. 23 Col. silvic și art. 50 din Reg. de arendări a bunurilor statului).

1. Un fapt licit nu poate constitui un delict civil.

2. E permis exercițiul unui drept, până în limita unei incomodități tolerabile și când nu se poate imputa agentului nici răutate, nici spirit de șicană în acel exercițiu, nici dorința de a păgubi pe cine-va.

3. O concurență spre a putea da naștere la daune, trebuie să fie nelegală, adică ilicită și făcută cu rea credință.

4. În legislațiunile moderne, nu se pot incrimina persoanele morale, ele ne-fînd responsabile din punctul de vedere penal. Aceasta e un corolar al principiului personalității pedepselor.

5. Statul nu poate comite un delict silvic.

Tribunalul deliberând, și

Având în vedere apelul făcut de Alecu Șoarec contra cărții de judecată No. 541,901, a jud. oc. Piatra, care i-a respins acțiunea în daune intentată contra statului;

Având în vedere că obiectul reclamațiunii este condamnarea statului la suma de 1500 lei, pe motiv că având, cu acesta, un contract de arendare, statul a permis locuitorilor, în schimbul unei plăți, să-și introducă vitele în pădurele sale, cari, deși nu intrau în contractul de arendare, totuși, acest fapt i-a adus daune, statul făcându-și concurență;

Având în vedere susținerile părților, actele prezentate de ele și acelea aflate în dosarul cauzei;

Având în vedere că nu se alegă că pădurea în care statul a permis intrarea vitelor ar fi făcând parte din moșia arendată; că, dar, statul n'a făcut de cât să useze de dreptul său de proprietar, consfințit de art. 480 C. civ.; că, așa fiind, statul n'a putut aduce nici-o vătămare drepturilor patrimoniale ale apelantului, căci, *qui suo jure ulitar, neminem laedit*;

Considerând că, din acest punct de vedere, nu poate fi vorba de violarea contractului, lege a părților, conform art. 969 C. civ., căci nicăeri nu se vede, în acel contract, vre-o restricțiune impusă intimatului în această privință; că, dar, faptul comis de stat, ca proprietar, fiind licit, nu poate constitui nici elementele unui delict civil, care să dea naștere la daune, statul ne-fînd în culpă;

Considerând că, prin exercițiul dreptului său, nu se poate spune că statul a întrecut măsura unei incomodități tolerabile, aducând, prin aceasta chiar, o daună apelantului, când se dovedeste că statul a fost de bună credință, fiind animat și pătruns de rolul său tutelar atunci când, într'un moment de lipsă, a permis locuitorilor sătenii să-și păască vitele în propriile sale păduri pentru că nu aveau iarbă sau fiind-că li se oferea în condițiuni prea oneroase; că, dar, statul n'a lucrat din răutate, din spirit de șicană sau din dorința de a păgubi pe apelant, spre a i se putea spune *cum malitius non est indulgendum*;

Domnii abonați ai «Curierului Judiciar» cari și-au schimbat domiciliul cu ocazia Sf. Dumitru 26 Octombrie cor., sunt rugați a ne avisa prin o carte poștală de noua d-lor adresă pentru a putea primi regulat ziarul.

«Curierul Judiciar»

Având în vedere că apelantul mai susține că statul i-a făcut concurență prin permiterea locuitorilor sătenii de a-și pășuna vitele în pădurile sale, lipsindu-i de un câștig legitim;

Considerând că o concurență, spre a putea da naștere la daune, spre a constitui un delict civil, trebuie să fie nelegală sau ilicită, adică făcută cu rea credință; că, în specie, chiar concurență de-ar fi fost, ceea-ce, de altminterlea, în fapt, nu e exact, căci statul n'a încasat de cât 380 lei din pășunatul a 38 vite (v. certif. No. 1211 și 1212/901, ale primăriei com. Pângarați), încă aceasta nu e de cât o consecvență naturală a măsurii legale și de utilitate socială ce a luat-o statul în scopul sus amintit; că, dar, nu poate fi vorba de aplicațiunea art. 998 și 999 C. civ., cari cărmuesc și concurența ilicită;

Având în vedere că apelantul susține că statul, permițând ca locuitorii sătenii să pășuneze vitele în propriile sale păduri, ar fi comis un delict penal, invocând art. 23 din C. silvic și 50 din regulamentul de arendări a bunurilor statului;

Considerând că, în legislațiunile moderne, nu se pot incrimina persoanele morale, acestea ne fiind responsabile din punctul de vedere penal; că, deși nici un text nu pune categoric acest principiu, totuși el rezultă ca un corolar necesar al principiului personalității pedepselor; că, dar, nici ministerul public, nici partea civilă nu pot cita o corporațiune dinaintea tribunalelor represive; partea civilă o poate, însă, cita, pentru a răspunde civil de faptul prepușilor săi chemați să-și dea seamă direct de o infracțiune;

Considerând că atât art. 23 din C. silvic, cât și art. 50 sus menționat, au fost edictate în scop de a apăra drepturile statului, nu ale particularilor, așa că nu se poate spune că statul, considerat din punctul de vedere nu al dreptului public, ci al celui privat, să fi luat măsuri cari să se restrângă asupra sa; că, dar, art. 50 trebuie înțeles în sensul că particularii nu pot pășuna vitele lor în pădurile ce la au în arendă de la stat;

Considerând că statul privit ca persoană morală, neputând comite un delict, cererea de despăgubiri civile a apelantului rămâne fără bază reală; că, de asemenea, pentru motivele amintite, nici prepușii statului necomițând și neputând comite nici-un delict când, din ordinul comitentului lor, au permis pășunarea în pădurile sale supuse regimului silvic, și din acest punct de vedere cererea apelantului rămâne fără cauză generatrice;

Considerând că, din toate aceste puncte de vedere, apelul e nefundat și călă a fi respins ca atare;

Având în vedere și cererea de despăgubiri civile formalitate de intimat, etc., etc.;

Pentru aceste considerante redactate de d-l judecător de ședință, S. Scriban, respinge apelul, etc., etc.;

(ss) C. Alevara, S. Scriban

JUDECĂTORIA OCOLULUI DOROHOI

Audiența de la 10 August 1902

Jurnalul No. 10823

Tutela minorilor def. Botez

Tutelă. — Dacă o tutelă odată deschisă la domiciliul părintelui defunct, acest domiciliu rămâne definitiv, sau se schimbă în cas de strămutarea domiciliului tutorelui. — (Art. 87 și urm. din Codul civil).

In principiu general, domiciliul prin natura sa este schimbător și legiuitorul prin art. 87 și urm. din Codul civil, tratând despre domiciliu n'a creat nici o excepțiune la acest principiu.

Prin urmare dacă domiciliul primitiv al tutelei e legat de domiciliul minorului trebuie să admitem că domiciliul tutelei se strămută ori de câte ori se strămută și domiciliul minorului prin împrejurarea schimbării domiciliului tutorelui.

Văzând că prin prezenta petiție, Elisa Gh. Codrescu, cu autorizația soțului ei Gh. Codrescu, cere strămutarea tutelei la judecătoria ocol. Botoșani, pentru motivul că minorii rămași pe urma sus numitului defunct stau la muma lor peliționara, care 'și are domiciliul în orașul Botoșani împreună cu soțul ei, avocat Codrescu;

Având în vedere că această tutelă s'a deschis și înființat în anul 1898 la judecătoria ocol. Jijia în circ. căreia a decedat D. Botez, după cum se constată din lucrările aflatoare în dosarul tutelei; că în anul 1901, aceeași judecătorie s'a desesizat de administrarea tutelei pentru motivul că tutricea și minorii sunt cu domiciliul în Corlătești, comună ce cade în circ. judecătoriei Dorohoi; că această judecătorie reținând tutela a convocat sfatul de familie, pentru a se decide dacă se menține ca tutrice pe Elisa Gh. Codrescu foasta soție a def. D. Botez, pentru că numita d nă s'a recăsătorit fără a se conforma disp. art. 348. C. civ.;

Considerând că în principiu: a tutela se deschide la domiciliul tatălui, adică la locul unde minorul își are domiciliul și b toate actele juridice privitoare la interesele unei persoane trebuie să se facă la domiciliul acelei persoane;

Considerând că chestia adusă judecății noastre prin petiția prezentată astăzi este de a se ști dacă acest domiciliu al tutelei este definitiv sau că el este schimbător în cas de strămutarea domiciliului tutorelui;

Considerând că domiciliul prin natura sa este schimbător și legiuitorul prin art. 87 și urm. Cod. civ. tratând despre domiciliu, n'a adus nici o excepție la acest principiu în materie de tutelă; că deci dacă domiciliul primitiv al tutelei e legat de domiciliul minorului, ca consecință trebuie să și decidă că domiciliul tutelei se strămută ori de câte ori se strămută și domiciliul minorului prin împrejurarea că tutorele își schimbă domiciliul;

Considerând că în specie din lucrările din dosarul epitropiei se constată că d-l D. Botez a încetat din viață în cătunul Comandărești ce cade în circ. judecătoria ocol. Jijia; că de către această judecătorie recunoscându-se ca tutrice legală pe d-na Elisa Botez soția def. acesta recăsătorindu-se și-a strămutat domiciliul în Botoșani după cum se constată din adresa No. 643/902 a Primăriei Corlătenii și din adresa No. 3208/902 a Poliției Botoșani din care rezultă că d-na Elisa Botez astăzi Codrescu domiciliază cu minorii în orașul Botoșani;

Considerând că în specie nu poate fi vorba de fraudă din partea tutricei, căci nu în dauna minorului și-a strămutat domiciliul în Botoșani că din cauză că s'a recăsătorit cu d-l avocat Codrescu din acel oraș mai cu seamă că în această tutelă nu se pomeneste de o așa avere înseamnă, care să conducă pe judecător a crede că tutricea voeste să se sustragă supravegherei și controlului sfatului de familie, mai cu seamă că membrii consiliului de familie domiciliază în apropiere de domiciliul actual al tutricei și al cotutorului;

Pentru aceste motive, ne desesimăm de a conduce și administra tutela casei defunctului D. Botez și dispunem trimiteră dosarului No. 1464/901, judecătoria ocolului Botoșani pentru a administra această tutelă, întru cât tutricea casei numitului defunct domiciliază împreună cu minorii ei în orașul Botoșani.

p. Judecător (s) Al. I. Spiridon

Articolul 55 și 98 din Legea Judecătoriei de ocol față cu art. 257 Proced. civilă

După dispozițiile articolului 98, din actuala lege organică a Judecătoriei de ocol, «cărțile de judecată, fie civile sau comerciale, fie penale, pronunțate de judecătorii de ocol, în ultima instanță, vor putea fi atacate cu recurs înaintea tribunalului de județ respectiv»; iar după dispozițiile articolului 257 al. penultim, din Procedura civilă, «hotărîrea de primire sau de respingere a cererii de perimare, se va da fără drept de opoziție și fără drept de apel, însă cu drept de recurs», și, mai la vale aliniatul ultim decide că: «hotărîrea Curței de casație se va da fără drept de opoziție».

Din combinarea acestor dispoziții ale legii, naște următoarea întrebare: care va fi instanța competentă, de a judeca în recurs, cărțile de judecată, pronunțate de judecătorii de ocol în virtutea articolului 257 Proced. civilă: Tribunalul respectiv, constituit ca curte de casare, sau Inalta Curte de casație?

De netăgăduit este, că de vom lua în mod izolat dispozițiile articolului 98 din Lg. Jud. de ocol, și vom face o aplicare generală, ar urma să decidem, că Tribunalul de județ respectiv, este acela care are această cădere. Intr'adevăr, textul de lege citat mai sus, este destul de categoric. Putea-vom însă, face acest lucru? De sigur că nu. Dispozițiile acestui articol 98, în mod necesar trebuie să le raportăm și să le unim cu acelea ale unui alt articol, din aceeași lege, cu care au o strânsă legătură; trebuie să le combinăm, cu dispozițiile articolului 55 din Legea Judecătoriei, care determină, în mod general, ce anume cărți de judecată, pot fi date cu dreptul de recurs, ce anume competență au aceste judecătorii de pace, și până la ce sumă, pot judeca în ultima instanță. Și lucrul este foarte natural: articolul 98, prevăzând că numai cărțile pronunțate în ultima instanță, pot fi atacate cu recurs înaintea tribunalului respectiv, iar articolul 55, determinând care sunt acele cărți, și când pot fi date.

Putea-vom deci, să facem o aplicare generală a acestui articol 98, — în mod izolat —, și cu privire la cărțile de judecată, pronunțate în materie de perimare? De sigur că nu, căci am da o greșită interpretare legii. Trebuie ca acest articol, în tot d'auna, să 'l aplicăm numai în combinație cu articolul 55, cu care are o intimă legătură. În materie de perimare însă, recursul se pronunță, nu în virtutea articolului 55 din legea jud. de ocol, ci în virtutea articolului 257 din Procedura civilă.

În asemenea împrejurări, nu am putea usa în mod general, de dispozițiile articolului 98, din legea jud. de ocol, căci ne-am isbi de o dificultate; și anume, ne-am isbi de dificultatea de a concilia textul acestui articol, cu acela al articolului 55 al. 1 în partea lui finală, când ar fi vorba de o cerere de perimare, al căreia fond, este susceptibil de apel.

Am putea noi oare, să decidem, că tribunalul ar putea să judece, ca instanță de casare, o cerere al căreia fond, nu 'l poate judeca de cât în apel? Desigur că nu. Eî bine, tocmai acest lucru, s'ar întâmpla în cazul, când am aplica în mod general, articolul 98 din legea jud. de ocol, în materie de perimare. Spuneam mai sus, că recursul în materia aceasta, a perimării, se pronunță în virtutea articolului 257 Procedura civilă. Eî unul, cred, că acest articol, urmează a 'și avea întreaga lui aplicațiune, fie când s'ar da o hotărîre de un tribunal, fie când s'ar da o carte de judecată de o judecătorie de ocol. Cu alte cuvinte, eî unul cred, că în materie de perimare, singura curte de casare, este Inalta Curte. Și motivele, cari mă îndreptătesc de a avea această convingere sunt următoarele: 1) în primul rând, dificultatea în care ne-am găsi, aplicând în mod izolat articolul 98 din legea jud. de ocol; 2) aliniatul final al articolului 257 Pr. civilă, care vorbește de «hotărîrea Curței de casație»; 3) motivele din expunerea făcută de d-l Ministru al justiției cu ocazia votării legii de procedură, exprimate, cu privire la recurs, prin cuvintele:

«Căci Inalta Curte de casație e regulătoare supremă a mersului justiției (1)»; 4) jurisprudența Inaltei Curți de casație, cu privire la recursul contra cărților de judecată pronunțate de judecătorii de ocol, în materie de contravențiunii la plata accizelor comunale, care decide că se vor judeca numai de Inalta Curte, iar nu și de tribunal (2). Acestea sunt motivele pentru care sunt îndreptățit de a crede, că numai Inalta Curte de casație, este competentă de a se pronunța, în recurs, asupra cărților de judecată pronunțate în materie de perimare. Domnul Corneliu Botez, însă în tratatul său «Codicele de ședință al judecătorului de pace» la pagina 506, are o părere contrarie, motivată tocmai pe dispozițiile articolului 98 din legea jud. de ocol.

Nic. M. Părvulescu

Jude-Ajutor, Ocolul 1 Ploești

(1) Vezi Codul de proc. civilă al d-lor V. Alexandrescu, Cășărescu și Mironescu, pag. 208 sub articol 257 și pag. XXVIII—XXIX.

(2) Cass. 1 Decisia No. 354/91 Bul. Cass. pag. 976. V. și D. Alexandrescu, *Droit ancien et modern de la Roumanie*, p. 622 (ed. a 2-a).